

засвоєння нею системи морально-етичних норм, основ загальної культури, виявлення гуманних взаємин з оточуючими тощо. Зазначимо, що культура моральної свідомості та поведінки мають першочергове значення у професійній діяльності вихователів ЗДО.

Аналіз наукової літератури з проблеми дослідження дає змогу представити власне розуміння духовно-моральної культури майбутніх вихователів ЗДО – це цілісне інтегральне новоутворення особистості, яке включає ціннісні орієнтації, систему духовно-моральних знань, умінь і моральної поведінки, що відображають рівень їх загальної професійної культури і здатність здійснювати ефективну педагогічну діяльність на основі стандарту дошкільної освіти та концепції освіти дітей раннього та дошкільного віку. Духовно-моральна культура майбутніх вихователів, на нашу думку є своєрідною внутрішньою культурою, яка забезпечує особистісний та професійний саморозвиток.

Література

1. Євсюкова К. І. Духовно-моральне виховання в контексті християнських цінностей. Нова парадигма. 2014. Вип. 119. С. 122-130.
2. Кузьмінський А.І. Педагогіка : навчальний посібник. Київ: Знання, 2007. 447 с.
3. Становських З.Л. Духовна культура сучасного вчителя як основа його педагогічної майстерності. Режим доступу: <https://lib.iitta.gov.ua/5784/1/1.pdf>
4. Танько Т. Духовно-моральні цінності як ознака професіоналізму вихователя сучасного закладу дошкільної освіти. Освітній простір України. 2018. Вип. 13. С. 126-132.

УДК [373.2.091.113:005.42-024.61]:37.013.42

АТРОЩЕНКО Т.О., БУРИШИН О.І.,
Мукачівський державний університет

КУЛЬТУРА КОМАНДНОЇ РОБОТИ МЕНЕДЖЕРА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ: СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОЄКЦІЇ

Колектив закладу дошкільної освіти - це перша ланка педагогів, які зустрічають дитину на шляху її виховання і розвитку, дають освітні знання і уміння, які сприяють становленню її особистості. Для досягнення ефективних результатів своєї діяльності колектив ЗДО повинен працювати як злагоджений механізм, бути єдиним цілим, бути справжньою командою, зусилля якої спрямовані на виконання основних завдань вітчизняної дошкільної освіти.

Л. Галавська та С.Боброва вважають, що команда – це соціальна група, в якій неформальні стосунки між її членами можуть мати більше значення, ніж формальні, а дійсна роль і вплив конкретної особи не збігається з її офіційним статусом і вагою. Трудовий колектив з високим рівнем згуртованості, прихильності всіх працівників спільним цілям і цінностям організації має ознаки команди. Тільки колектив однодумців, згуртованих навколо свого лідера, який одночасно є і вищою посадовою особою в даній організації, на думку авторів, спроможний перетворитися у команду [1, с.403]. Спільна діяльність дозволяє підтримувати один одного, розробляти ідеї, зіставляти різні

точки зору, формувати чітке бачення проблем, використовувати з користю наявні відмінності у здібностях, темпераменті, життєвому і професійному досвіді учасників команди.

Цілковито погоджуємося з думкою науковців [2], що успіх керівника пов'язаний з роботою його команди і професіоналів в його підпорядкуванні. Менеджер важливий для успіху роботи команди, так само як і вона для нього. Це важливо розуміти, в першу чергу, самому менеджеру, а також, непогано, коли його підопічні завжди пам'ятають, який він значимий і важливий. Менеджер повинен бути професіоналом у своїй справі точно так само, як кожен член його команди - у своїй. Так, менеджер – це обличчя команди. Він презентує зусилля і результати всієї команди іншим людям, він представляє команду, стоїть в ієрархії вище. Менеджер, на думку авторів, має завжди дбати, щоб його команда відчувала, що він гідно представляє її для всіх. Підлеглі повинні бути впевнені, що їх керівник якісно і правильно презентує результати їх праці. Це є великою відповідальністю і великою працею. Менеджеру важливо зрозуміти, що для зовнішнього світу він є інтерфейсом, який з'єднує цей світ з командою [2, с.12].

Реформування дошкільної освіти передбачає радикальну перебудову управлінської ланки, що вимагає, на думку Л.Паращенко, істотного підвищення професіоналізму керівних кадрів, формування нового бачення освітніх проблем усіма його учасниками. Автор вважає, що задоволення зазначеної потреби потребує пошуку нових і більш ефективних шляхів підготовки управлінського персоналу, здатного здійснювати ефективне керівництво з опорою на досвід і сучасні досягнення психолого-педагогічних дисциплін, взяти на себе ініціативу щодо перебудови освітнього процесу, трансформуючи його в межах нової моделі закладу дошкільної освіти. Поділяємо думку Л.Паращенко, що від керівника та його професійної компетентності залежить якісне розв'язання фінансово-економічних, господарських справ, результат освітнього процесу, стосунки в колективі, результат роботи та імідж закладу взагалі [3, с.49]. Вважаємо, що на ефективність командної роботи суттєвий вплив мають методи та стиль керівництва.

Аналізуючи наукові праці з проблеми дослідження приходимо до висновку, що однією із складових професійної компетентності менеджера дошкільної освіти є культура командної роботи, метою якої є правильна організація командної роботи у колективі ЗДО та забезпечення ефективної діяльності цієї команди

Література

1. Галавська Л. Є. Організація командної роботи у колективі у розрізі розробки освітніх програм. *Вісник Київського національного університету технологій та дизайну*. 2016. Спецвипуск: Ефективність організаційно-економічного механізму інноваційного розвитку вищої освіти України. С. 401-409.

2. Кізян С. М., Небава М. І., Адлер О. О. Вступ до фаху. Менеджер і команда: теоретичні та практичні аспекти : Навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2014. 125 с.
3. Парашенко Л. І. Теоретико-прикладні аспекти управління закладами освіти : наук.-метод. Посібник. Інститут педагогіки АПН України; Асоціація керівників шкіл України. Київ : ПП Компанія “Актуальна освіта”, 2002. 312 с.

УДК 378:373.2.011.3-051]:37.015.31:316.46

АТРОЩЕНКО Т.О., ДИНИС І.М.,
Мукачівський державний університет

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНЬОГО ВИХОВАТЕЛЯ ЗДО

Реалізувати на практиці цілі модернізованої дошкільної освіти, на нашу думку, здатний фахівець нового формату – вихователь з розвиненими лідерськими якостями. Майбутній вихователь сучасного ЗДО – це лідер, організатор, керівник дитячого і батьківського колективів, який вільно володіє набутими вміннями і навичками, прагне до професійного зростання, соціальної і фахової мобільності.

Лідерство - сукупність якостей і характеристик поведінки особистості, яка оцінюється як здатність впливати на інших для досягнення поставлених цілей. Для нашого дослідження актуальними є визначені Р. Стогділом такі лідерські риси, як комунікабельність, ініціативність, наполегливість, усвідомлення шляхів досягнення мети, упевненість у собі, відчуття ситуацій (пильність), кооперативність (готовність до співробітництва), популярність, адаптивність, вербальні здібності. Рисами, які мали досить високу кореляцію з лідерським статусом, автор вважає оригінальність, популярність, пильність, комунікабельність, агресивність, бажання виділитися, гумор, кооперативність, жвавість, енергійність, спортивні здібності [1, с.48]. Н. Мараховська трактує лідерські якості як сукупність характеристик особистості, що допомагають їй займати позицію лідера в групі, виявляються в організаторських здібностях, умінні суттєво впливати на поведінку й настрій людей, бути прикладом для наслідування [2, с.20].

Цілком погоджуємося з думкою О.Запорожця, що для вихователя закладу дошкільної освіти важливо володіти загальнолюдськими, професійними й особистісними цінностями, бути наділеним високими морально-духовними чеснотами, по-справжньому любити обраний фах, постійно самовдосконалювався й саморозвивався. Найвищою вартістю у ціннісно-смісловій ієрархії фахівця дошкільної освіти, на думку науковця, повинна бути дитина [3, с. 17-20]. Саме ці якості сприяють ефективному керівництву дитячим колективом у ЗДО та тісній систематичній співпраці з колективом батьків дошкільнят. Як слушно зауважують науковці, майбутній вихователь ЗДО повинен глибоко оволодіти не тільки професійними знаннями, вміннями та навичками, а й певним набором лідерських якостей, які дозволять йому

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>